

Центр аналізу публічних фінансів
та публічного управління
при Київській школі економіки

KSE | Institute

БЮДЖЕТНИЙ БАРОМЕТР

СІЧЕНЬ 2026

Державний бюджет

Місцеві бюджети

Соціальні фонди

Автори: Юлія Маркуц, Тарас Маршалок,
Інна Студеннікова, Дмитро Андрієнко,
Тетяна Лутай, Вікторія Клімчук

Зміст

Головне.....	3
Що вийшло?.....	3
Що не вийшло?.....	3
Що далі?.....	3
Ключові ризики	4
Деталі	4
Загальне виконання державного бюджету	4
Доходи державного бюджету	4
Видатки державного бюджету	7
Дефіцит і борг державного бюджету	7
Місцеві бюджети	9
Соціальні фонди	12

Головне

Що вийшло?

1. У січні до загального фонду державного бюджету надійшло 242 млрд грн,¹ що на 57,7% або 88,5 млрд грн більше, ніж планувалося. Такого результату вдалося досягти переважно завдяки надходженню гранту який був перерахований Світовим банком (МБРР) в рамках механізму ERA в розмірі **101,4 млрд грн (в еквіваленті 2,4 млрд дол. США)**.

Що не вийшло?

1. Попри загальне перевиконання плану доходів, у січні зафіксовано недовиконання плану податкових надходжень. Зокрема, до загального фонду не надійшло 12,4 млрд грн або 8,4% від запланованого обсягу. Ключовим чинником стало недовиконання планових показників за ПДВ: надходження внутрішнього ПДВ були нижчими від плану на 22,2% (–9,8 млрд грн), імпортного ПДВ – на 13,5% (–6,3 млрд грн). Серед основних причин недонадходження внутрішнього ПДВ є – значні обсяги бюджетного відшкодування ПДВ, що стало ключовою причиною недовиконання плану, а також зниження ділової активності через погіршення безпекової ситуації та обстріли енергетичної інфраструктури. Водночас головною причиною невиконання плану за імпортом ПДВ є нижчі, за очікувані, обсяги оподаткованого імпорту порівняно з попереднім роком.
2. Невиконання планових показників касових видатків загального фонду становить **20% або 61,1 млрд грн**. Така ситуація є традиційною для січня, зокрема через затримки в організаційних процесах (ухвалення паспортів БП, порядків використання бюджетних коштів, особливості процедур закупівель, тощо), що знижує фактичний рівень використання коштів.

Що далі?

1. У результаті досягнутих [домовленостей](#) між Урядом України та МВФ вдалося переглянути деякі умови майбутньої 48-місячної програми EFF обсягом 8,1 млрд дол. США. Зокрема низку чутливих податкових кроків, які раніше фігурували як “prior actions”, сторонам вдалося перевести в категорію “structural benchmarks”. Отже, фактично зобов'язання залишаються, але уряд та парламент отримали трохи більше часу для їх виконання. Очікується, що усі податкові зміни будуть оформлені одним законом (а це – ПДВ для ФОПів-спрошених, оподаткування доходів із цифрових платформ, оподаткування посилок незалежно від вартості, закріплення ставки військового збору 5% на постійній основі), який буде [поданий](#) пізніше.
2. Очікується проведення щорічної [індексації](#) пенсій з 1 березня на **12,1% для часткової компенсації зростання цін**. Трансферт з державного бюджету до ПФУ на фінансування пенсійних виплат у 2026 році збільшено на 9,5 млрд грн (+3,9%) порівняно з 2025 роком, що [становить](#) 251,3 млрд грн.
3. **Україна отримає нову позику від Європейського Союзу.** [Європейський Парламент](#) ухвалив Україні нову позику в розмірі **90 млрд євро на 2026-2027 роки**. 30 млрд євро із них — макрофінансова допомога, а 60 млрд євро підуть на посилення оборонно-промислового потенціалу України. Позику буде профінансовано за рахунок спільних запозичень ЄС, а Україна повинна буде повертати її тільки після отримання репарацій від Росії.
4. Міністерство фінансів розпочало підготовку [Бюджетної декларації](#) на 2027–2029 роки, ключового середньострокового документа, який також стане основою для формування проєкту Закону про Державний бюджет України на 2027 рік. В березні планується опрацювання ключових макроекономічних і соціальних параметрів на 2027–2029 роки (зокрема прогнозу економічного розвитку, показників прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати та посадового окладу), а також прогнозних доходів бюджету, параметрів фіскальної політики, граничних видатків і державних гарантій. Уряд до 1 червня має схвалити Бюджетну декларацію своєю постановою, після чого Парламент до 15 липня має розглянути її – або беручи до відома, або надаючи Кабінету Міністрів рекомендації щодо бюджетної політики.

¹ Усі планові показники в бюджетному барометрі враховано згідно з розписом Держбюджету-2026 станом на 31 січня 2026 року

Ключові ризики

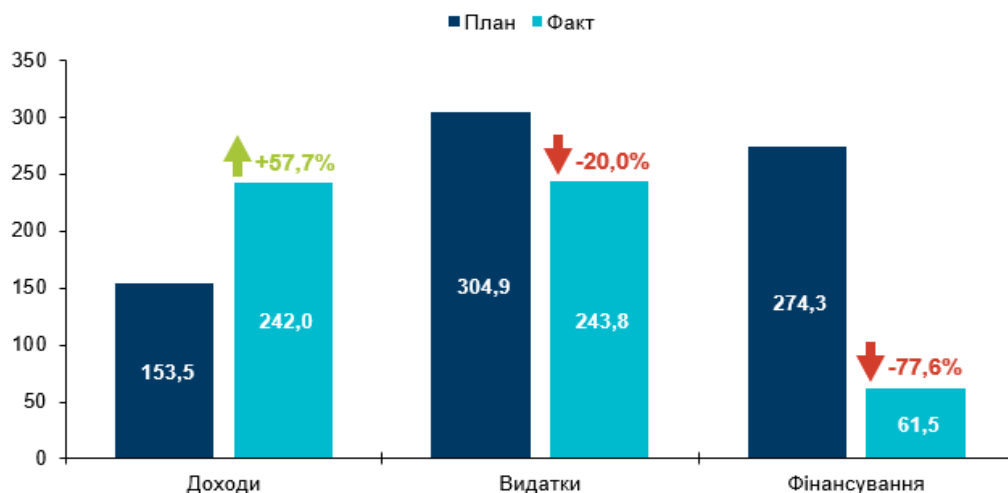
1. Подальша ескалація на фронті та погіршення ситуації в енергетичному секторі через масштабні обстріли Росії створює ризик невиконання планових показників податкових надходжень, що зумовить скорочення обсягів бюджетних доходів, необхідних для повного і своєчасного фінансування запланованих видатків (*високий ризик*).
2. Необхідність забезпечити наявність фінансового ресурсу, як внутрішнього так і зовнішнього, для своєчасного фінансування планових видатків і недопущення касових розривів на початку року. У разі нестачі коштів уже в першому півріччі виникає ймовірність перегляду показників бюджету, внесення змін до нього в середині року та вимушеного коригування пріоритетів фінансування (*середній ризик*).
3. Співвідношення кількості пенсіонерів до застрахованих осіб становить приблизно 1:1, тобто один платник внесків фактично утримує одного пенсіонера. Відповідно власних надходжень системи недостатньо для покриття зобов'язань, а значна частина виплат (мінімальні гарантії, спеціальні пенсії та надбавки) фінансується з державного бюджету. Тому пенсійна система залишається залежною від трансфертів з держбюджету, і в разі посилення фіскального тиску під ризиком можуть опинитися індексації та доплати, навіть без зміни правил нарахування пенсій (*середній ризик*).

Деталі

Загальне виконання державного бюджету

У січні 2026 року до загального фонду державного бюджету надійшло **242 млрд грн**, з яких 41,9% припало на гранти (на 57,7% або 88,5 млрд грн більше, ніж планувалося). Видатки профінансовані на рівні **243,8 млрд грн** (на 20% або 61,1 млрд грн менше від плану). Обсяг залучених кредитів, що спрямовуються на фінансування дефіциту державного бюджету, склав **61,5 млрд грн** або 22,4% планового показника.

Виконання загального фонду державного бюджету в січні 2026 року, млрд грн

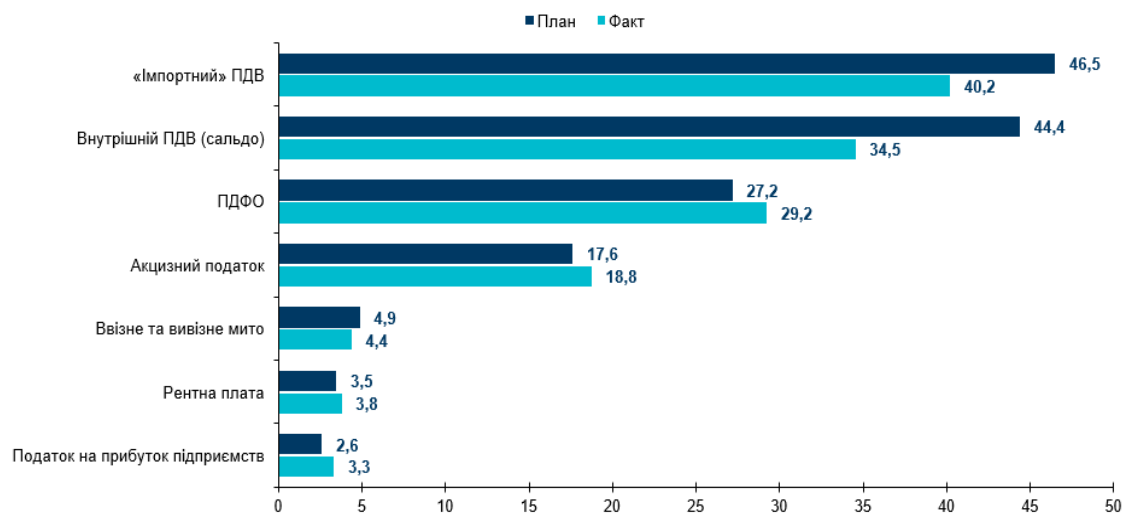
Джерело: Міністерство фінансів України

Доходи державного бюджету

1. Доходи загального фонду державного бюджету в січні становили **242 млрд грн**,² що на 57,7% або 88,5 млрд грн більше, ніж передбачено в розписі. Причиною перевиконання планових показників стало надходження гранту через рахунок Світового банку (МБРР) за механізмом ERA в розмірі 101,4 млрд грн (2,4 млрд дол. США в еквіваленті). Фактичні доходи без врахування грантів були на **8,4%** або **12,9 млрд грн нижчими за планові** через невиконання плану за кількома ключовими податками.

² Дані щодо доходів загального фонду державного бюджету отримані від Міністерства фінансів у відповідь на запит

Рисунок 2. Надходження за основними податками до загального фонду державного бюджету в січні 2026 року, млрд грн

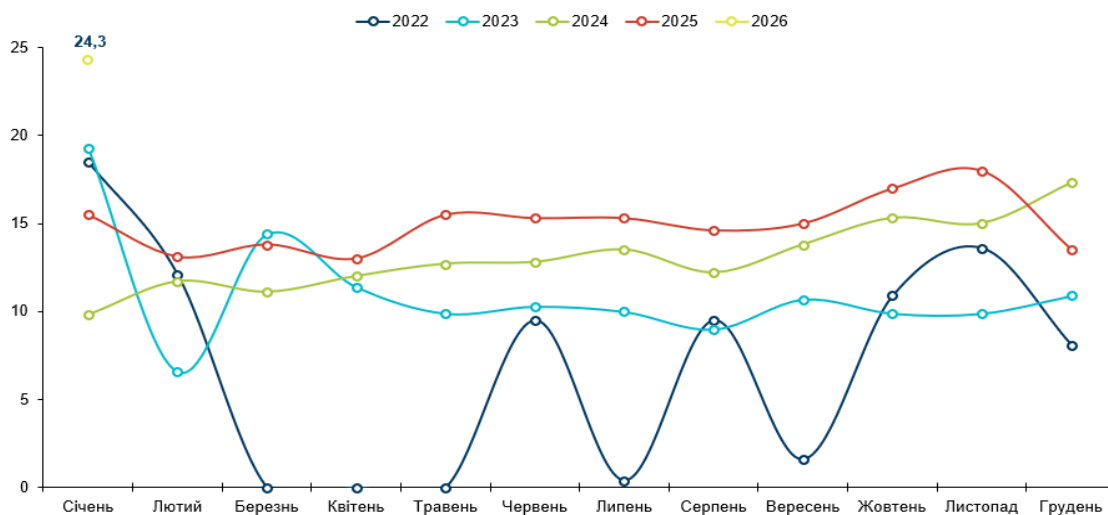

Джерело: Міністерство фінансів України

- Доходи загального фонду державного бюджету від податку на прибуток підприємств у січні становили 3,3 млрд грн (+27,2% або 0,7 млрд грн до плану).** Ймовірними причинами такого перевиконання стали особливості декларування та сплати податку: січень є першим звітним місяцем за IV квартал і за 2025 рік загалом, тому підприємства, ймовірно, почали сплачувати податок уже в січні, не відкладаючи платежі на майбутні періоди.
- Надходження від ПДФО та військового збору до загального фонду державного бюджету становили 29,2 млрд грн (+7,6% або 2,1 млрд грн до плану).** Ймовірне перевиконання пояснюється вищою за план базою нарахувань у січні через поєднання двох найбільш імовірних факторів: календарно-розрахункового ефекту (донарахування, разові виплати та виплати, що традиційно концентруються на старті року) та змін у параметрах оплати праці в публічному секторі (зокрема перегляд посадових окладів педагогічних і науково-педагогічних працівників, який міг дати короткостроковий “процедурний” приріст утримань). Це могло вплинути на позитивну динаміку надходжень ПДФО та військового збору в січні.
- Чисті надходження внутрішнього ПДВ у січні становили 34,5 млрд грн (-22,2% або 9,8 млрд грн до плану).** Це можна пояснити кількома чинниками. Ключовий вплив на чисті надходження ПДВ мало рекордне відшкодування податку – **24,3 млрд грн**: це на **10,8 млрд грн** більше, ніж у грудні 2025 року, і на **8,8 млрд грн** – ніж у січні 2025 року. Ймовірно, у грудні було накопичено більший обсяг невідшкодованого ПДВ, ніж у попередні періоди. Це підтверджується динамікою [залишків](#) заявлених, але не відшкодованих сум: станом на 01.01.2026 вони виросли до 36,4 млрд грн, тоді як протягом 2025 року переважно трималися біля 30 млрд грн. Серед іншого, у грудні та загалом у IV кварталі 2025 року через посилення обстрілів і руйнування енергетичної інфраструктури [знизилася](#) ділова активність бізнесу, передусім у промисловості, що негативно вплинуло на валові надходження від ПДВ з вироблених в Україні товари та послуги. Додатковим фактором недовиконання плану з внутрішнього ПДВ могло стати уповільнення річної [інфляції](#): у грудні вона становила 8%, що на 1,3 в.п. менше, ніж у листопаді.
- Надходження імпортного ПДВ у січні становили 40,2 млрд грн** – це на 13,5% менше плану і на 15,6 млрд грн менше, ніж у грудні 2025 року. Ключовою причиною негативної динаміки надходжень цього податку було – зменшення розміру податкової бази. Зокрема, частка оподаткованого імпорту [знизилась](#) із [81%](#) у 2024 році та [76%](#) у 2025 до [66%](#) у січні 2026 року. Це фактично означає, що у грошовому еквіваленті податкова база, у порівнянні із 2024 роком, [знизилася](#) на **470 млн дол. США** або **19,8 млрд грн** у грудні 2025 року і приблизно на **1 млрд дол. США** або **43,1 млрд грн** у січні 2026 року. Ймовірною причиною падіння частки оподаткованого імпорту могло стати зростання обсягів ввезення товарів, які

оподатковуються на пільгових умовах – енергетичне обладнання для відновлення енергосистеми, окремі оборонні та критично важливі закупівлі. Водночас додатково до скорочення частки оподаткованого імпорту, скоротився його загальний обсяг – після 7,6 млрд дол. США у листопаді та 9,4 млрд дол. США у грудні, у січні 2026 року він знизився до 6,7 млрд дол. США, а з огляду на те, що значна частина ввізного ПДВ сплачується під час митного оформлення імпорту, це, ймовірно, і мало вплив на зниження надходжень цього платежу у січні.

Рисунк 3. Бюджетне відшкодування ПДВ, млрд грн

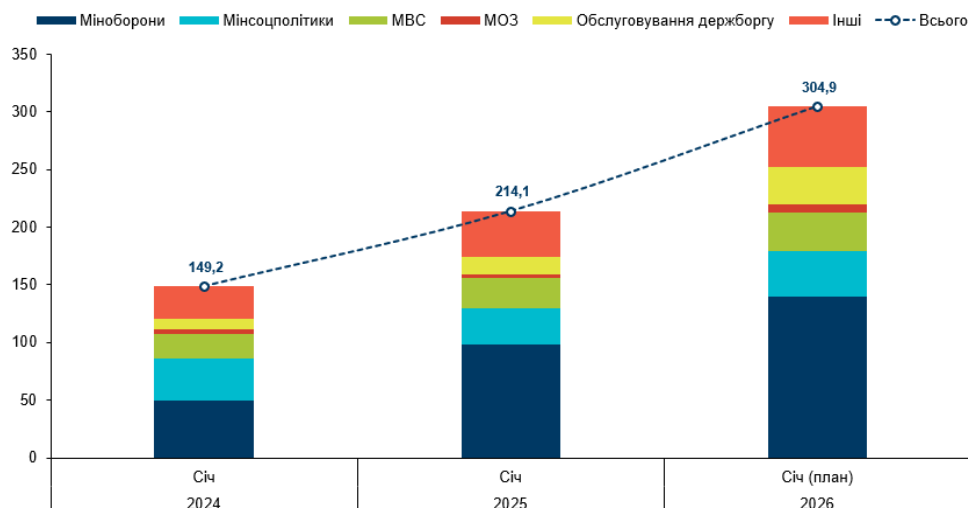
Джерело: Міністерство фінансів України

- Надходження від акцизу до загального фонду бюджету становили 18,8 млрд грн (+6,4% або 1,1 млрд грн до плану) через зростання [обсягів](#) імпорту та внутрішнього споживання окремих категорій підакцизних товарів, насамперед пального. На тлі дефіциту електроенергії в Україні виріс попит на паливо, оскільки частина енергопотреб бізнесу і домогосподарств покривалася за рахунок паливних генераторів. Отже, додаткові акцизні надходження, найімовірніше, були зумовлені складною ситуацією в енергетиці та вимушеним заміщенням дефіцитної електроенергії автономною генерацією. Водночас варто зазначити, що з 1 січня 2026 року в Україні, у межах поетапного наближення акцизних ставок до рівня ЄС, вкотре підвищено ставки акцизного податку на [тютюнові вироби](#) та [пальне](#), що ймовірно впливатиме на динаміку надходжень акцизу в наступних періодах.
- Сплачені суми **ввізного й вивізного мита** в січні становили **4,4 млрд грн** (-10,1% або на 500 млн грн менше від плану). Серед усієї суми акумульованого мита, **4,3 млрд грн** – мито, що справляється при імпорті, сума недовиконання плану за яким якраз і становила **500 млн грн**. Таке недовиконання можна обґрунтувати, як і у випадку невиконання плану за імпортом ПДВ, – нижчими за очікувані обсяги оподаткованого імпорту.
- Від **рентної плати за користування надрами** до загального фонду держбюджету надійшло **3,8 млрд грн** (+8,7% або 300 млн грн до плану). Незначне перевиконання надходжень, імовірно, пов'язане з надзвичайно обережними оцінками потенційних надходжень від ренти, що враховують тенденції попередніх років після початку повномасштабного вторгнення.
- У січні до загального фонду державного бюджету надійшов **грант у розмірі 101,4 млрд грн (в еквіваленті 2,4 млрд дол. США)**. Кошти надійшли через рахунки Міжнародного банку реконструкції та розвитку в рамках Програми на підтримку політики розвитку «Основи зростання», який є частиною фінансування за механізмом [ERA](#).

Видатки державного бюджету

1. У січні касові видатки загального фонду державного бюджету становили **243,8 млрд грн, що на 20% менше від плану**. Січень традиційно є найгіршим місяцем року з рівня виконання видатків. У січні 2026 року недовиконання видатків становило 61,1 млрд грн. Ймовірно, недофінансування видатків в січні буде покриватися в наступних місяцях за наявності фінансового ресурсу. Однак якщо суттєве недовиконання плану за видатками повториться і в лютому, це створить ризик системного недофінансування бюджету в цілому за рік, оскільки уряду доведеться коригувати помісячний розпис видатків для управління касовими розривами, що не усуває дефіциту, а лише переносить фінансове навантаження на наступні періоди. Це може призвести до концентрації видатків наприкінці року, зростання потреби у запозиченнях та необхідності внесення змін до державного бюджету, як у 2025 році, щоб закласти додатковий фінансовий ресурс для покриття бюджетних зобов'язань у повному обсязі.
2. Згідно з плановими показниками, пріоритетом залишається фінансування сектору оборони та безпеки: Міністерство оборони мало отримати 140 млрд грн, а Міністерство внутрішніх справ – 33,2 млрд грн. Серед цивільних відомств найбільший обсяг фінансування передбачався для Міністерства соціальної політики – 39 млрд грн, із яких 24,9 млрд грн спрямували на виплату пенсій та доплат до них. Міністерству охорони здоров'я планували виділити 7,8 млрд грн, у тому числі 6 млрд грн – на реалізацію програми державних медичних гарантій. 32,6 млрд грн передбачалося спрямувати на обслуговування державного боргу.

Рисунок 5. Фактичний розподіл видатків загального фонду держбюджету, млрд грн

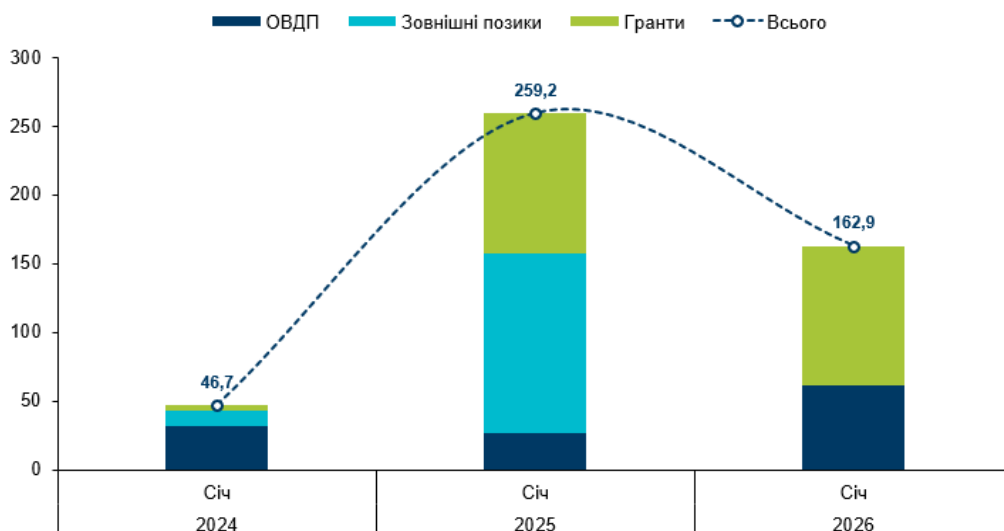
Джерело: Міністерство фінансів України

Дефіцит і борг державного бюджету

1. У січні дефіцит загального фонду державного бюджету планувався в розмірі **152,1 млрд грн**. За даними Міністерства фінансів, за перший місяць 2026 року загальний фонд державного бюджету було виконано з дефіцитом у сумі **1,2 млрд грн**.
2. У січні 2026 року до державного бюджету надійшло **162,9 млрд грн (3,8 млрд дол. США в еквіваленті)** фінансування у вигляді позик та грантів: **101,4 млрд грн (2,4 млрд дол. США)** – гранти, **61,5 млрд грн (1,4 млрд дол. США)** – внутрішні державні запозичення. Зовнішніх позик у січні 2026 року не надходило.
3. У січні Мінфін загалом залучив **64 млрд грн** від розміщення ОВДП, з яких до бюджету надійшло **61,5 млрд грн**³. Середньозважена **дохідність** гривневих ОВДП у січні становила **16,05%**. Кошти від розміщення ОВДП номінованих в іноземній валюті у січні не залучались так само, як і кошти від продажу бенчмарк-ОВДП, які банки можуть включати в покриття обов'язкових резервів.

³ Через особливості обліку державного боргу, визначені [наказом](#) Мінфіну №42 від 28.01.2004, сума коштів спрямованих на фінансування державного бюджету була меншою від залученої

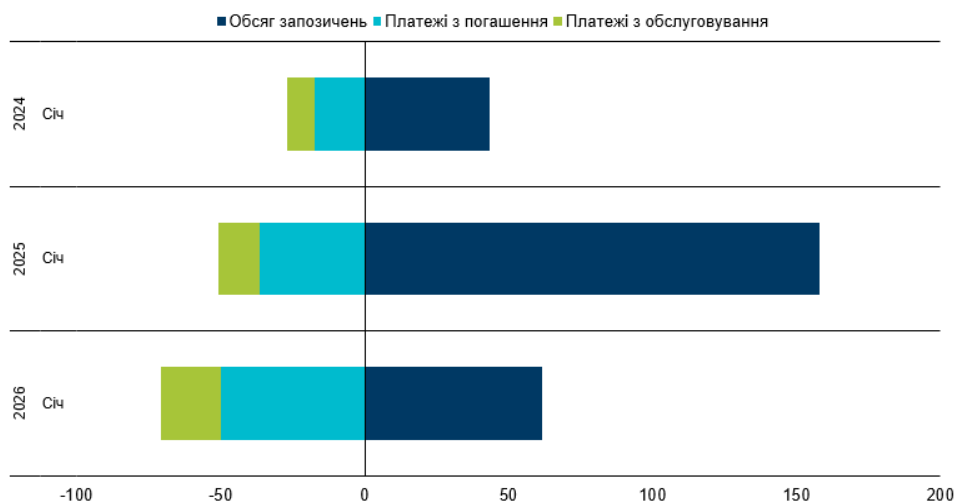
Рисунок 6. Фінансування загального фонду бюджету, млрд грн

Джерело: Міністерство фінансів України

- Протягом січня сума [ОВДП в обігу](#), якими володіють банки, виросла на **11,9 млрд грн** і на кінець місяця **становила 949 млрд грн**, що становить **47,7%** від усієї суми облігацій (**2 трлн грн**). Банки залишаються найбільшими власниками ОВДП в Україні. На другому місці – НБУ, якому належать **33,4%** ОВДП в обігу на загальну суму **664,5 млрд грн**, із яких **400 млрд грн** – це військові облігації, куплені НБУ напряму в уряді в 2022 році. За останній рік частка ОВДП у власності фізичних осіб відносно січня минулого року виросла на **1,6 в.п.** до **5,8%** усіх ОВДП в обігу. Вартість ОВДП в портфелі фізичних осіб виросла до **116,2 млрд грн** на кінець січня проти **77,2 млрд грн** на кінець січня 2025 року.
- 14 січня 2026 року відбувся [аукціон з обміну ОВДП](#). Облігації з терміном погашення 18.02.2026 замінили на нові, які будуть в обігу до 26.09.2029 року. Сума обміну становила 17,36 млрд грн.
- Чисті запозичення від розміщення ОВДП становили **12,7 млрд грн**. Всього у січні на погашення та обслуговування боргу витрачено **70,7 млрд грн**, із яких **69% (48,8 млрд грн)** припадали на внутрішній борг. Загалом у січні 2026 року на погашення і обслуговування державного боргу спрямовано на **9,2 млрд грн більше** коштів, ніж залучено нових позик.

Рисунок 7. Обсяг запозичень, погашення та обслуговування державного боргу України, млрд грн

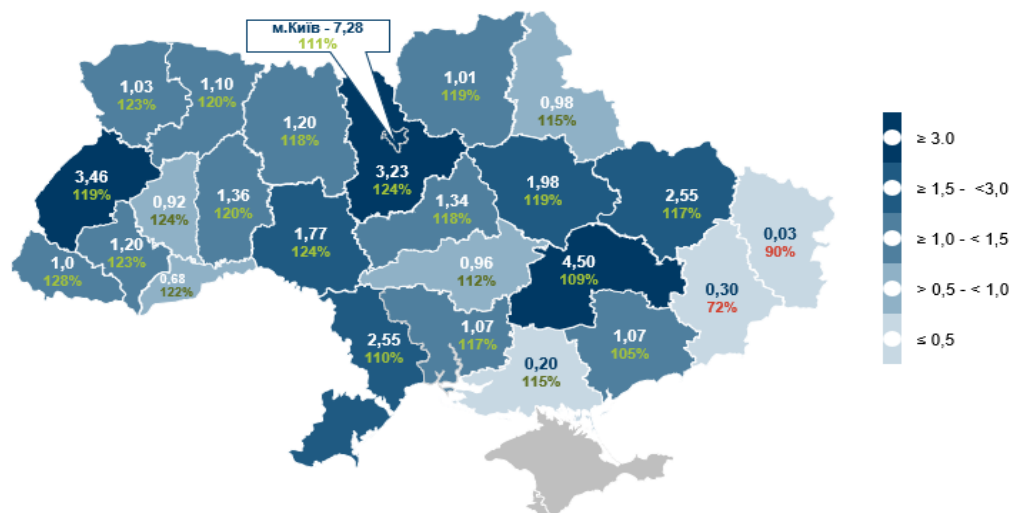

Джерело: Міністерство фінансів України

Місцеві бюджети

- У січні 2026 року порівняно з січнем 2025 року⁴ доходи загального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) **виросли на 15,7%**, що майже вдвічі перевищує індекс інфляції – 8,7% (січень 2026 до січня 2025). Станом на 1 лютого надходження становили **42,8 млрд грн**. В 16 областях надходження місцевих бюджетів (без трансфертів) перевищували середній показник по Україні.

Рисунок 8. Надходження загального фонду (без трансфертів) та темп їхнього зростання⁵, млрд грн, %

Джерела: [Мінфін](#), [OpenBudget](#)

- ПДФО традиційно займає найбільшу частку в структурі доходів загального фонду місцевих бюджетів (без трансфертів) – **54,2%**. Обсяг надходжень цього податку за січень 2026 року становив 23,2 млрд грн (+17,2% порівняно з січнем 2025 року). Передусім це пов'язано зі зростанням середньої заробітної плати. Згідно з даними [work.ua](#), зарплата з січня 2025 року по січень 2026 року виросла на 22,2% (з 22 500 грн до 27 500 грн). Крім того, з першого січня 2026 року мінімальна заробітна плата виросла на 8,1% (з 8 000 грн до 8 647 грн). За інформацією [НБУ](#), наприкінці 2025 року пропозиція робочих місць зростала швидше, ніж попит на них. Опитування підприємств зафіксували зменшення частки компаній, у яких кількість працівників скоротилася, і поліпшення очікувань щодо найму нових працівників. Однак, дефіцит працівників зберігався, передусім через мобілізаційні та міграційні процеси. Погіршення безпекової ситуації наприкінці року та пом'якшення правил виїзду для молоді призвели до дещо більшого, ніж прогнозувалося, впливу мігрантів. Усі ці чинники спричинили зростання податкової бази для сплати ПДФО у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.
- Другим за обсягом у структурі доходів загального фонду (без трансфертів) є **єдиний податок з часткою 21,5%**. Його надходження становили **9,2 млрд грн (+7,4%)**. Зростання пов'язане з ростом мінімальної заробітної плати на 8,1% (єдиний податок для ФОП II групи становить 20% від мінімальної заробітної плати – 1 729,4 грн) та підвищенням прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 9,9% (єдиний податок для ФОП I групи становить 10% від прожиткового мінімуму⁶ або 332,8 грн). У січні тільки ФОПи I і II групи зобов'язані сплатити єдиний податок (платники третьої групи також сплачують в січні єдиний податок, але в них термін сплати за 4й квартал до 19 лютого 2026 р.). За даними [YouControl.Market](#), у січні 2026 року припинили діяльність 17 709 ФОП, а в січні 2025 року – 57 699 ФОП (внаслідок відкладених реєстраційних дій через призупинення роботи ЄДР наприкінці 2024 року, через

⁴ У цьому розділі порівняння лише з аналогічним періодом минулого року, оскільки оперативні планові показники по місцевих бюджетах відсутні

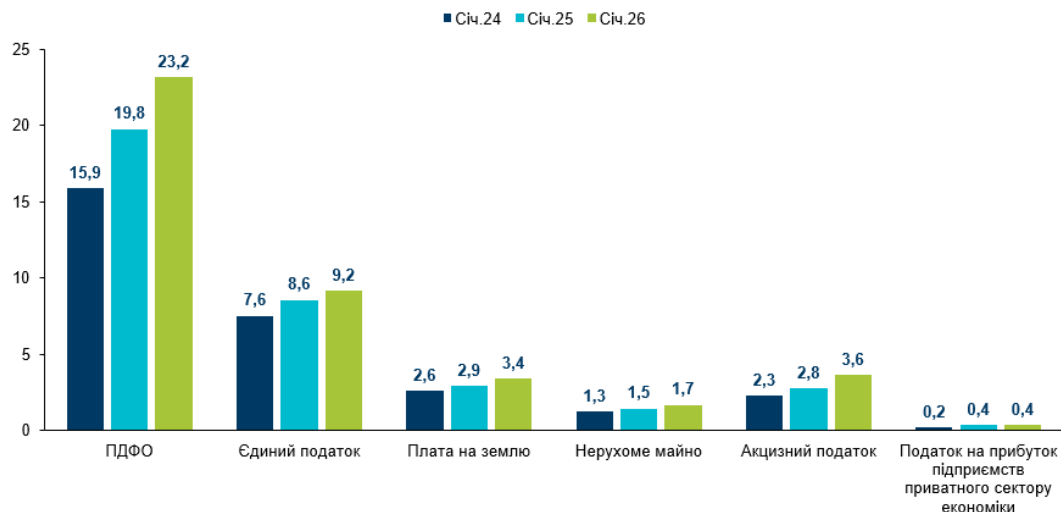
⁵ Січень 2026 року до січня 2025 року

⁶ Станом на 01.01.2025 становив 3 328 грн

що багато підприємців не могли вчасно припинити бізнес). За даними [Опендatabот](#), в цілому ФОПів стало більше на 6 055 осіб (у січні 2026 року - 2 181 217, у 2025 році - 2 175 162).

4. **Надходження плати за землю становили 3,4 млрд грн (+15,6%)⁷.** Збільшення надходжень відбулося за рахунок підвищення коефіцієнта індексації нормативно грошової оцінки землі з початку 2025 року з 5,1% до 12% та [пожвавлення](#) аукціонів з оренди державних⁸ та комунальних земель.
5. **Фактичні надходження податку на нерухоме майно збільшились порівняно з січнем 2025 року на 16,0% до 1,7 млрд грн⁹.** Це зростання пов'язане з підвищенням мінімальної заробітної плати, яка станом на 1 січня 2025 року була на 12,7% вищою, ніж роком раніше (МЗП використовується для розрахунку податку для юридичних осіб).¹⁰
6. **Акцизного податку надійшло 3,6 млрд грн (+30,6% або 0,85 млрд грн до січня 2025 року), що пов'язано із загальною інфляцією та зростанням ставок акцизів¹¹.** Крім того, уряд [удосконалив](#) механізм адміністрування акцизного податку – запроваджені з березня 2025 року в тестовому режимі електронні акцизні марки на алкогольні напої, тютюнові вироби та рідини, що використовуються в електронних сигаретах у 2026 році стали обов'язковими.
7. **Податку на прибуток підприємств приватного сектору економіки надійшло 0,4 млрд грн,** що приблизно на рівні січня 2025 року. Ці надходження спрямовуються до обласних бюджетів.

Рисунок 9. Надходження за основними податками до загального фонду місцевих бюджетів за січень 2024-2026 років, млрд грн

Джерела: [Мінфін](#), [OpenBudget](#)

8. **У січні 2026 року Уряд забезпечив перерахування міжбюджетних трансфертів місцевим бюджетам на 43,2% більше за січень 2025 року, зокрема базової дотації – на 23,8%, освітньої субвенції – на 34,6%.** Зростання освітньої субвенції пов'язане з підвищенням заробітної плати педагогам з 1 січня 2026 року на 30%. Додаткової дотації для ОМС, що зазнали негативного впливу повномасштабної збройної агресії російської федерації, у січні 2026 року були на 21,4% менше, ніж у січні 2025 року. Ця дотація має

⁷ Плата за землю є обов'язковим платежем у складі податку на майно та включає земельний податок, а також орендну плату за земельні ділянки державної і комунальної власності. У січні сплачується плата за землю з юридичних осіб за грудень 2025 року.

⁸ У травні 2024 року внесено зміни до Бюджетного кодексу України, якими визначено, що 90% стартової ціни оренди державних земель (стартова ціна становить 12% від нормативної грошової оцінки землі) спрямовуються до державного бюджету, а 10% – до місцевих бюджетів як додаткове джерело надходжень.

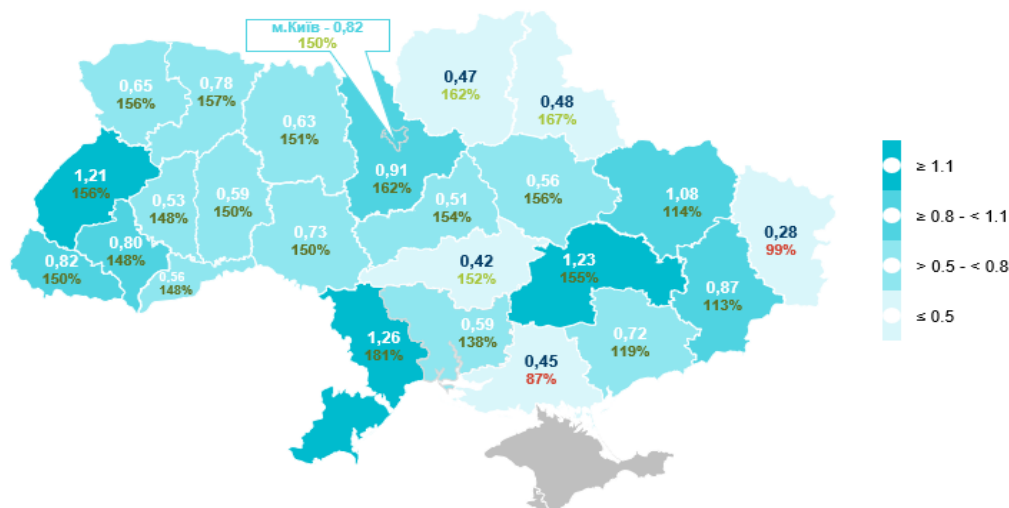
⁹ Юридичні особи сплачують податок на нерухоме майно авансовими внесками щокварталу до 30 числа місяця, що настає за звітним кварталом. Відповідно податок за 4 квартал 2025 року сплачений у січні 2026 року.

¹⁰ Фізичні особи зобов'язані сплачувати податок на нерухоме майно за 2025 рік протягом 60 днів з дня вручення їм податкового повідомлення-рішення, які надсилаються до 1 липня 2026 року.

¹¹ У січні сплачували акцизний податок за грудень 2025 року.

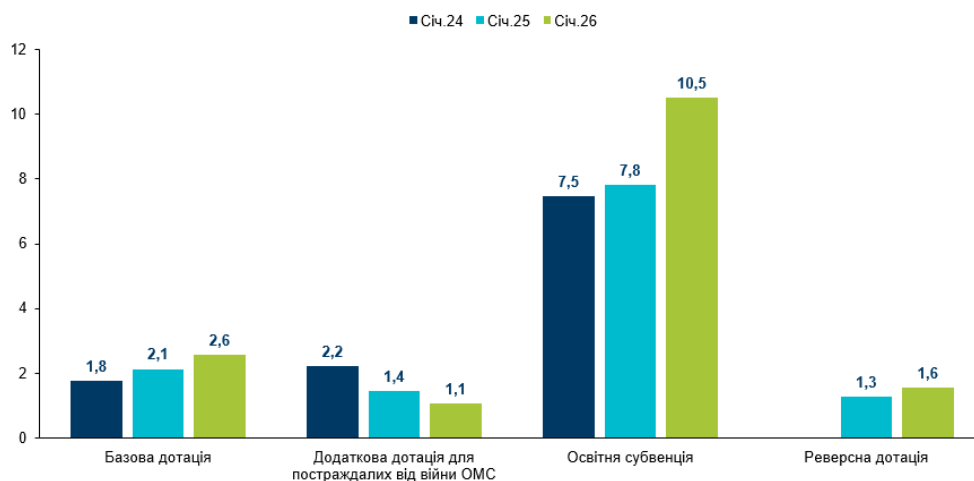
вирівнювати фінансові диспропорції в місцевих бюджетах, забезпечити стабільні виплати зарплат у бюджетній сфері та компенсувати втрати доходів громад, спричинені російською агресією. Розподіл дотації здійснюється щоквартально на основі фактичних втрат доходів (ПДФО, податку на майно, єдиного податку).

Рисунок 10. Надходження міжбюджетних трансфертів та темп їхнього зростання¹², млрд грн, %

Джерела: [Мінфін](#), [OpenBudget](#)

Рисунок 11. Надходження за основними міжбюджетними трансфертами до місцевих бюджетів та вилучення до державного бюджету за січень 2024-2026 років, млрд грн

Джерела: [Мінфін](#), [OpenBudget](#)

9. Реверсну дотацію в січні 2026 року перераховано з місцевих бюджетів до державного бюджету на суму 1,6 млрд грн, що на 23,1% більше, ніж за січень 2025 року. Її зростання пов'язане передусім із загальним збільшенням обсягу дотацій у системі горизонтального міжбюджетного вирівнювання.

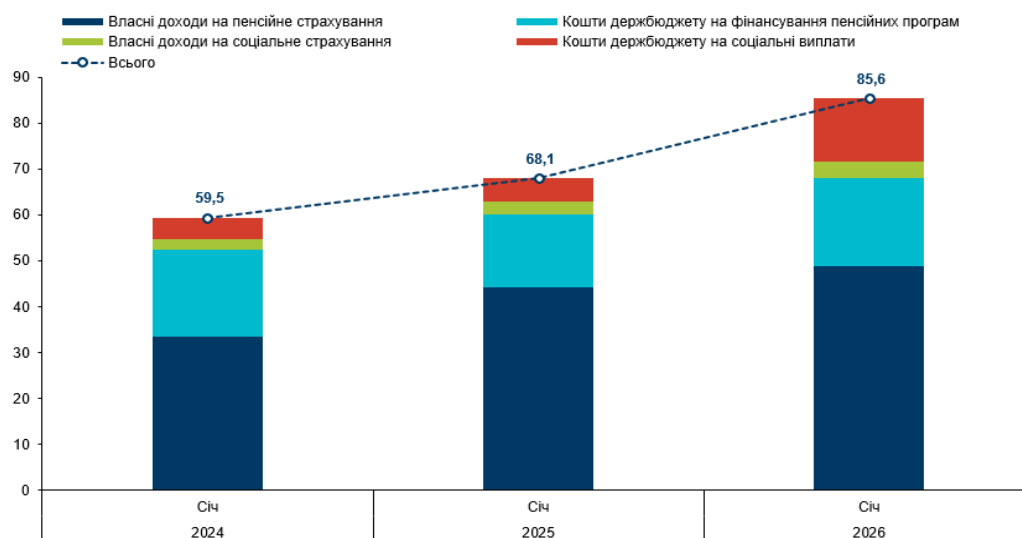
¹² Січень 2026 року до січня 2025 року

Соціальні фонди

1. У січні 2025 році загальні надходження від ЄСВ становили **53 млрд грн**, що на 6,9 млрд грн (+15,1%) більше, ніж у січні 2025 року (рис. 14). Зростання надходжень від ЄСВ було зумовлене підвищенням мінімальної заробітної плати на 8,1% до 8 647 грн та збільшенням середньої зарплати, з якої сплачується ЄСВ, на 30,2% за рік передусім через дефіцит робочої сили. Максимальна база нарахування ЄСВ становить 20 МЗП для цивільних (173 тис. грн у січні 2026 року), тоді як для військових і поліцейських - 15 МЗП (зросла з 160 тис. грн у січні 2025 року до 130 тис. грн у 2026 році), що частково стримало зростання надходжень.
2. У січні 2026 року загальний обсяг доходів Пенсійного фонду України (ПФУ) становив **85,6 млрд грн**, що на 17,5 млрд грн більше (+25,7%), ніж у січні 2025 року (рис. 12, 14). Загальний обсяг видатків ПФУ у січні 2026 року становив **83,5 млрд грн**, що на 13,3 млрд грн більше (+18,9%), ніж у січні 2025 року (рис. 13, 14).
3. Надходження до ПФУ від ЄСВ та трансферту державного бюджету на виплату пенсій зросли на 8 млрд грн (+13,3%) порівняно з січнем 2025 року до **68,1 млрд грн**. З державного бюджету на фінансування пенсій було спрямовано 19,3 млрд грн, що на 3,6 млрд грн (+22,9%) більше, ніж у січні 2025 року. **Видатки** на пенсійні виплати становили **65,5 млрд грн**, що на 4 млрд грн (+6,5%) більше, ніж у січні 2025 року. Зростання зумовлене передусім проведенням індексації пенсій у 2025 році на 11,5%. Попри це середня пенсія становить **6545 грн** (+13% р/р), однак половина пенсіонерів отримує не більше, ніж 4755 грн. При цьому фактичний прожитковий мінімум для осіб (що розраховує Мінсоцполітики), які втратили працездатність, у грудні 2025 року дорівнював 6874 грн, що у 2,6 рази вище мінімальної та приблизно на 31% вище медіанної пенсії. Це свідчить про заниження соціальних стандартів з метою стримування бюджетних видатків і потребу системної пенсійної реформи.

Станом на 1 січня 2026 року **кількість пенсіонерів скоротилася** на 1,7% порівняно з 1 січня 2025 року та **становить 10,2 млн осіб**. Скорочення кількості пенсіонерів зумовлене демографічним вибуттям (передусім смертністю), що перевищило приплив новопризначених пенсій та призвело до зменшення чисельності пенсіонерів за віком (-111 тис. осіб) і за вислугу років військовослужбовців (-14 тис. осіб). Зменшення чисельності пенсіонерів по інвалідності (-79 тис. осіб) відбулося як через демографічні причини, так і через непідтвердження частиною осіб статусу інвалідності. Водночас кількість пенсіонерів у разі втрати годувальника збільшилася (+30 тис. осіб), що переважно пов'язано з наслідками війни.

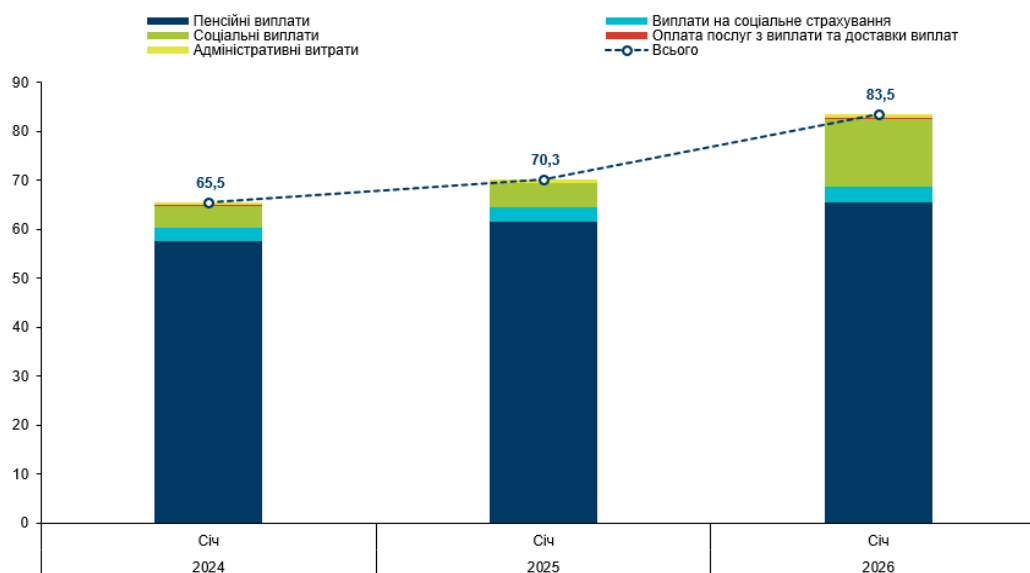
Рисунок 12. Динаміка та структура доходів Пенсійного фонду України, млрд грн

Джерело: Пенсійний фонд України, розрахунки Центру

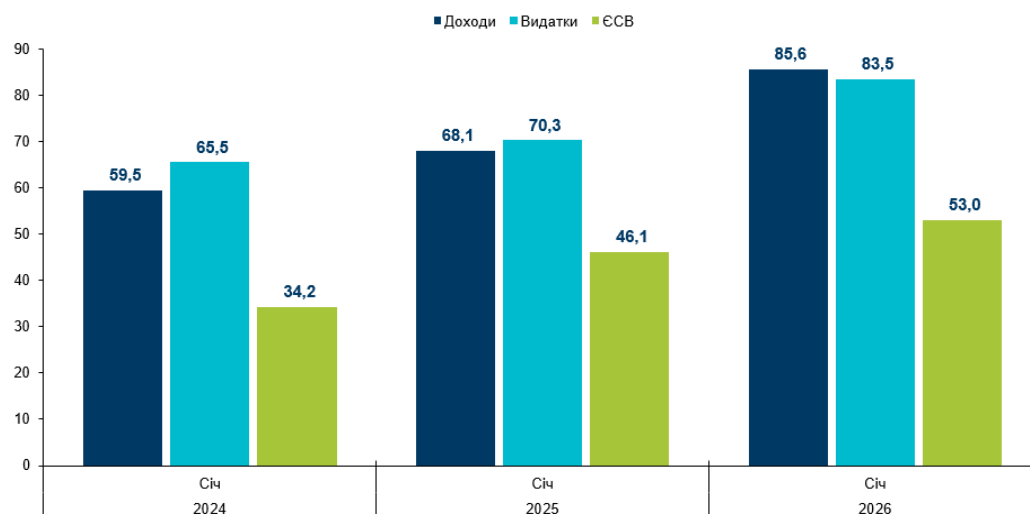
4. **Доходи ПФУ на виплати соціальних допомог** виросли в 1,5 рази і становили **14,0 млрд грн** (+9,0 млрд грн порівняно із січнем 2025 року), оскільки у 2025 році ПФУ став виплатним органом за різноманітними соціальними програмами. Зокрема йдеться про такі програми: житлово-комунальні субсидії та пільги - 5,0 млрд грн для 2,7 млн домогосподарств; соцзахист осіб, які потрапили у складні життєві обставини - 7,2 млрд грн для 2,5 млн отримувачів; соцзахист дітей та сімей - 1,2 млрд грн для 763,8 тис. одержувачів; підтримка осіб з інвалідністю - 498,9 млн грн для 12,8 тис. отримувачів. Доходи на соціальне страхування також дещо збільшилися - на 0,6 млрд грн до 3,6 млрд грн (+18,6%) порівняно з відповідним періодом минулого року. **Видатки** на виплати соціальних допомог становили **13,7 млрд грн** (+8,8 млрд грн р/р).

Рисунок 13. Динаміка та структура видатків Пенсійного фонду України, млрд грн

Джерело: Пенсійний фонд України, розрахунки Центру

Рисунок 14. Доходи та видатки Пенсійного фонду, сукупних надходжень від ЄСВ, млрд грн

Джерело: Пенсійний фонд України, Міністерство фінансів України, Державна податкова служба України

**Таблиця 1. План та факт виконання державного бюджету (за загальним фондом)
у січні 2026 року, млрд грн**

Показники	Січень	
	план	факт
Доходи, в т.ч.	153,5	242,0
ПДФО	27,2	29,2
Податок на прибуток	2,6	3,3
Рентна плата за користування надрами	3,5	3,8
Акцизний податок	17,6	18,8
«Внутрішній» ПДВ (сальдо)	44,4	34,5
«Імпортний» ПДВ	46,5	40,2
Ввізне і вивізні мито	4,9	4,4
Видатки	304,9	243,8
Дефіцит (-) / профіцит (+)*	-152,1	-1,2
Джерела фінансування дефіциту		
Чисті запозичення	223,8	11,5
Запозичення	274,3	61,5
Погашення	-50,5	-49,9

* розмір дефіциту не дорівнює арифметичній різниці між доходами та видатками, оскільки на розмір дефіциту додатково впливає обсяг надання кредитів з державного бюджету, та їх повернення

Джерело: Міністерство фінансів України, розрахунки Центру

Таблиця 2. Основні показники фінансування державного бюджету, млрд грн

Показники	Січень
Всього надійшло млрд грн, у тому числі:	61,5
у % до плану (за весь період)	22,4
Від розміщення ОВДП, млрд грн, у тому числі:	61,5
у гривнях, млрд грн	61,5
у іноземній валюті у перерахунку в млрд грн (млн дол. США+ млн євро)	-
Із зовнішніх джерел, млрд грн	-
Платежі з погашення державного боргу, млрд грн	49,9
у % до плану за весь період	98,8
Платежі з обслуговування, млрд грн	20,8
у % до плану за весь період	63,7

Джерело: Міністерство фінансів України, розрахунки Центру